

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 339. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius02val-shoot-idm139771558660384.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Erlig oc velforstandige Mend/ Borgemestere oc Raadmend/ i Københaffn/ ønsker ieg Peder Palladius Naade oc Fred aff Gud Fader/ ved Jesum Christum.

Kære Venner Mand pleyer at sige/ Gaat er icke for

meget/ oc disalmindeligere det bliffuer/ disbedre det er/ Alligeuel der ere andre smaa Bøger vdprentede til foruaring emod pestelentze/ den meninge mand til gode/ saa er dog her ocsaa en liden bog/ der emod screffuit til vaare Prædicanter her inden Portene for Københaffns indbyggere/ och kand vel tiene ocsaa andersteds huor det er behoff/ der faar lod ieg hinde gerne vdgaa i prenten besønderlige der faare/ at den lld oc pestelentze/ som er optend nu her i Københaffn i dette hele fierding Aar/ saa hart/ || at her er alle rede hen døde/ vdi saa kort en tid/ flere end sexhundrede Menniske vden de som bleffue Begraffuede aff deris Forældere/ som de mene/ skulle vel være fire hundrede/ at der skal vel vere it Tusinde døde til denne dag/ Samme lld siger ieg begynder nu at vdsprede sig alle vegne omkring her i Landet i Skaane oc andersteds/ at det er til fare/ at det vil icke slyckis her inden Portene/ alligeuel at wi Hulde tre bede dage/ at affbede Guds vrede oc Riiss/ end ocsaa andre til ith gaat exempel oc efftersiun/ at de skulde gøre lige saa/ naar de haffue det behoff/ Det hielper io noget/ oc Gud vil Bønhøre oss oc giffue oss ænten det wi bede om eller oc det som bedre er.

* Høylerd Mand Docter Peiter Capiten/ Kongelig Maiestats Docter i Læge Kunst oc Professor her i Vniuersitetet/ haffuer screffuit en stor oc merckelig Bog/ om Pestelentze/ oc fordi at den kand icke saa snart komme paa Prenten/ vilde han beuisse || sin tieniste den Meninge Mand til gode her i Riget/ som hand selff i denne lille Bog til kende giffuer/ oc haffuer der faare/ vddraget en Kerne och Blomme/ aff samme 340 hans store Bog/ som hand haffuer forhende/ oc den forsent/ til Predicanterne Her i Byen/ Oc er forkyndet paa alle disse Prædikestole/ saa at de som icke foracte Guds vrede och Riiss/ holde sig der effter/ oc mange der aff vndgaa oc bliffue Reddede/ Thi som mand siger/ der hører Hielp til Guds Hielp. Dette ordspraack om det vendis hen til dem/ som de Kaldede vdi Papisteri/ de femten Nødhielper/ oc til andre deris lige/ Da er det it vrangt/ falskt oc fordømmeligt Ordspraack men forstaas det om den middel oc Hielp/ som Christne Menniske beuisse huer andre vdi nød oc trang/ da er det it ret gaat Ordspraack effter Guds vilie oc bud/ som Jesus Syrach scriffuer i sit xxxviii. Mit Barn/ Prøffue huad dit Liff er sunt/ oc see/ huad som dig er wsunt. Item Herren lader Lægedom || voxte aff Jorden/ oc en fornumstig foracter hannem icke etc. Oc i det xxxiii Capitel/ Det gode er skicket mod det onde/ oc Liffuit mod Døden/ oc den Gudfryctige mod den wgudelige/ See til alle den Høystis gerninger/ saa ere der stedse tho mod tho/ oc it mod det andet/ Her høre wi at mand skal bruge gode middel/ til oc hoss Guds hielp/ huad heller det er vdi Lægekaansten/ eller vdi andre Guds Gaffuer/ som icke staa til at foractis vden Mand vil foracte Gud selff.

* Mand taar icke der faar sette den loffue oc lid til samme middeler/ som Gud aleniste tilhør som Kong Assa iiii. Reg: xvi søgte icke Herren i sin siugdum/ men Læger. Hannem haffde burt baade Dele at gøre/ først haffde hannem burt at søge effter Aandelig oc siden effter legemlig Lægedom/ Thi saa siger Christus selff Matt: vi: Atspører først Guds Rige och hans Retferdighed saa skal alt saadant tilfalde eder. ||

* Men paa det at ingen skal forglemme den Aandelige Lægedom vdi Pestelensis tid/ oc bruge den legemlige Lægedom aleniste som Kong Assa gjorde vdi Podal oc bleff Død der offuer/ vil ieg optegne nogle steder Historier oc Psalmer/ som Huer for sig kand lade vdscriffue aff den Danske Bibel/ och læse besynderlige om morgenen al den stund som Pestelens regerer/ oc alligeuel der hoss bruge gode Christelige middeler/ som findis i denne lille Bog/ disligeste i en liden bog 341 som høylerd mand Docter Christiern Morsing ocsaa professor i læge kaanst her i vniuersitetet/ lod vdgaa oc i andre saadanne/ til en foruaring der imod/ da skal icke den som frycter Herren/ bliffue forskreckit/ eller forraskit naar der kommer nogen almindelig plaffue iblant Folck/ Psal: cxii: Thi hans hierte trøster sig da trolige paa Herren. Kære Borgemestere Pouild Hanssen/ Oloff Ipsen/ Mattis Clausen/ Peder Jensen/ oc i Dannemend i Raadet effterdi ath Doctor Capitanius || screff eder oc den Christen Almue til gode/ det hand screff/ vil ieg ocsaa skencke eder dette mit Føye Arbeyde forhaabendis at i det tcke forsmaa. Her met eder Gud Almectigste befalendis/ Screffuit i Københaffn den Tisdag nest faare S: Michels dag/ Gudz Aar M. D. Liii.